מעגלים חסומים

רקע.

1. הדרור השני: משולש ABC חוסם מעגל שמרכזו I. על הצלעות AB, AC נתונות נקודות D, E. המרובע $ADIE$ חסום במעגל אם ורק אם $BD + CE = BC$.

2. מרובע $ABCD$ חסום במעגל. נסמן ב-I_A, I_B את מרכזי המעגלים החסומים במשולשים BCD, ACD בהאתמה. נסמן ב-J_C, J_D את מרכזי המעגלים החסומים מבחוץ במשולשים ABD, ABC מול הקודקודים B, A בהתאמה. הראו כי I_A, I_B, J_C, J_D נמצאים על ישר אחד.

3. על הצלע BC של משולש ABC נבחרה נקודה P. נסמן ב-ω_B, ω_C את המעגלים החסומים במשולשים ABP, ACP בהתאמה. נסמן ב-I_B, I_C את המרכזים של ω_B, ω_C. המעגל החסום במשולש ABC משיק לצלע BC בנקודה D.

א. הראו כי המשיק המשותף הפנימי של ω_B, ω_C ששונה מ-AP, עובר ב-D.
ב. הראו כי I_BDPI_C חסום במעגל.

פרק ב'.

בכל השאלות בפרק זה מדברים על מרובע **חוסם** $ABCD$.

עבור נקודה P נסמן ב-I_1, I_2, I_3, I_4 את מרכזי המעגלים החסומים במשולשים ABP, BCP, CDP, DAP בהתאמה.

1. בהנחה ש-P נמצאת על הצלע AB הראו כי P, I_2, I_3, I_4 נמצאות על מעגל אחד.

2. PI_1I_2, PI_3I_4 נחתכים על חוצה הזווית החיצוני של $\angle APC$.

3. נניח שהמרובע חסום ו-P היא מרכז המעגל החוסם. הראו כי I_1, I_2, I_3, I_4 נמצאות על מעגל אחד.

4. בהנחה ש-P היא חיתוך אלכסוני המרובע, הראו כי $I_1I_2I_3I_4$ חסום במעגל.

5. הראו ארבעת התנאים הבאים שקולים:

- $I_1I_2I_3I_4$ חסום במעגל.
- אינוורסיה עם מרכז ב-P מעבירה את המרובע $ABCD$ למרובע חוסם.
- הישרים I_1I_2, I_3I_4 נחתכים על חוצה הזווית החיצוני של $\angle APC$.
- PX ו-PY הם חוצי הזוויות משולשים APC ו-BPD בהתאמה. הראו כי XY עובר במרכז המעגל החסום ב-$ABCD$.

6. א. P מקיימת ש-$ABCP$ מרובע קמור שמכיל את D,
ו-$\angle APD = \angle BPC$. הראו כי $I_1I_2I_3I_4$ חסום במעגל שמרכזו על PI.

ב. הראו כי לארבעת המעגלים החסומים הנ"ל יש משיק משותף.

פרק א'.

1. AD, BE, CF הם חוצי הזוויות במשולש ABC, I הוא מפגש חוצי הזוויות. נסמן את מרכזי המעגלים החסומים במשולשים $AIF, BIF, BID, CID, CIE, AIE$ ב-$I_1, I_2, I_3, I_4, I_5, I_6$. הוכיחו ש-$I_1, I_2, I_3, I_4, I_5, I_6$ נמצאות על שניונית.

<u>פתרון ראשון:</u>

א. הראו כי AI חוצה את $\angle I_2AI_5$.

ב. נסמן ב-P_1 את החיתוך של I_1I עם AB. באופן דומה נגדיר את P_2, P_3, P_4, P_5, P_6 באופן דומה. הראו כי כל ה-P_i-ים נמצאים על שניות אחת.

ג. הראו כי $I_1P_2P_3I_4P_5P_6$ נמצאות על שניונית.

ד. הראו כי $I_1I_2P_3I_4I_5P_6$ נמצאות על שניונית.

ה. הראו כי $I_1, I_2, I_3, I_4, I_5, I_6$ נמצאות על שניונית.

<u>פתרון שני:</u>

ב. נסמן ב-X את החיתוך של I_2I_5 עם חוצה הזווית החיצוני של $\angle BAC$. באופן דומה נגדיר את Y, Z. הראו כי X, Y, Z נמצאות על ישר אחד.

ג. נסמן ב-Q את החיתוך של I_1I_6 עם I_3I_4. הראו כי Q נמצאת על הישר מהסעיף הקודם.

ד. הראו כי $I_1, I_2, I_3, I_4, I_5, I_6$ נמצאות על שניונית.

2. בניסוח של השאלה הקודמת נחליף את I בנקודת טוריצ'לי.
הוכיחו ש-$I_1, I_2, I_3, I_4, I_5, I_6$ נמצאות על שניונית.